

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0205U002105

Державний реєстраційний номер: 0102U002288

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-01-2005

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Дослідити клініко-патогенетичні особливості перебігу цукрового діабету у поєднанні з тиреоїдною патологією у дітей та підлітків для підвищення ефективності їх лікування

Початок етапу: 01.2002

Закінчення етапу: 12.2004

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків АМН України

Код за ЄДРПОУ: 02012183

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: (0572)62-50-19

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія медичних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00061125

Місцезнаходження: вул. Герцена, 12, м. Київ, Київська обл., 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444893981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 – договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування:

Джерела фінансування

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Дослідити клініко-патогенетичні особливості перебігу цукрового діабету в поєднанні з тиреоїдною патологією у дітей та підлітків для підвищення ефективності їх лікування

Назва роботи англійською:

Study clinic-pathogenetic peculiarities of diabetes mellitus process combining with thyroid pathology in children and adolescents for perfecting effectivity of the treatment

Реферат українською:

Об'єкт дослідження: 362 дітей, хворих на цукровий діабет, в залежності від наявності тиреопатій. Мета: удосконалення підходів до лікування поєднаних з тиреопатіями форм цукрового діабету у дітей та підлітків шляхом уточнення механізмів формування сумісних варіантів перебігу хвороби в дитячому та підлітковому віці. Методи: загальноклінічні, інструментальні (УЗД, ЕКГ, РВГ, РЕГ), біохімічні, радіо імунні (Т3, Т4, ТТГ, кортизол, СТГ, антитіла до (-клітин), імунологічні (Т- та В-лімфоцити, субпопуляції Т-лімфоцитів, фагоцитоз, імуноглобуліни, ЦІК, анти тиреоїдні антитіла). Теоретичні та практичні результати, новітність: виявлено значну поширеність тиреоїдної патології серед дітей, хворих на цукровий діабет незалежно від статі. Доведено, що наявність аутоімунного тиреоїдиту у хворого на цукровий діабет I типу в дитячому віці характеризується менш помітною втратою залишкової секреції інсуліну (-клітинами, персистенцією явного або субклінічного гіпотиреозу, а також підвищенням вмісту кортизолу у дівчат та у хворих з формуванням аутоімунного тиреоїдиту з моменту маніфестації цукрового діабету. Встановлено, що поєднання цукрового діабету I типу з аутоімунним тиреоїдитом, у дітей відзначається пригніченням Т-клітинної та фагоцитарної ланок імунітету, а також збільшенням питомої ваги В-лімфоцитів з підвищеною активністю антитілоутворення щодо тканини щитовидної залози, острівцевого апарату підшлункової залози, особливо за рахунок антитіл до глутаматдекарбоксилази. Виявлені імунологічні та гормонально-метаболічні зрушення у дітей, хворих на цукровий діабет в поєднанні з тиреопатіями, обумовлюють труднощі у досягненні оптимальної компенсації вуглеводного обміну внаслідок лабільності коливань глікемії та призводять до важкого перебігу хвороби і раннього формування діабетичних ускладнень. Доведено необхідність скринінгу тиреопатій у всіх дітей, хворих на цукровий діабет та доцільність активного використання у хворих з супутніми тиреопатіями тиреотропної терапії, яка призводить не тільки до позитивної динаміки розмірів щитоподібної залози, тиреоїдного гормонального профілю, але і до поліпшення показників компенсації вуглеводного обміну. Ефективність: оптимізація досягнення задовільної компенсації вуглеводного обміну та попередження формування діабетичних ускладнень. Сфера використання: ендокринологія, педіатрія.

Реферат англійською:

Subject: 362 children with DM, in connection with thyropathies being present. Objective: optimization of approaches to the treatment of diabetes mellitus with concomitant thyropathies in children and adolescents through exact determining the mechanisms of forming combined variants of the disease course in childhood and adolescence. Methods: conventional clinical, instrumental (USI, ECG, RVG, REG), biochemical, radioimmune (T3, T4, TTH, cortisol, STG, antibodies to (-cells), immunologic (T- and B-lymphocytes, T-lymphocyte subpopulations, phagocytosis, immunoglobulins, CIC and antithyroid antibodies). Teor. and pract. results, novelty: there was revealed a significant incidence of thyroid pathology in children with diabetes mellitus, irrespective of sex. It has been proved that presence of autoimmune thyroiditis in patients with type I diabetes mellitus in childhood is characterized by a less prominent loss of insulin residual secretion by (-cells, by persistence of expressed or subclinical hypothyreosis, as well as by certain rise in cortisol content in girls and in patients with autoimmune thyroiditis formed from the moment of diabetes mellitus manifestation. It was established that immune thyroiditis in children was characterized by inhibition of T-cells and phagocytal links of immunity as well as by an increase in

the share of B-lymphocyte with an increased formation activity of antibodies to thyroid gland tissue, and insular apparatus of the pancreas, especially due to antibodies to glutamat decarboxilase. Immunologic and hormono-metabolic shifts revealed in children with DM in combination with thyropathies cause some difficulties in achieving optimal carbohydrate metabolism compensation due to lability of glycemia fluctuations and lead to severe course of the disease and early formation of diabetic complications. There was proved the necessity of thyropathy screening in all the children with DM as well as the expediency of active using of thyrotropic therapy in patients with concomitant thyropathies. Such therapy results not only in positive dynamics as regards the thyroid gland size and thyroid hormonal profile, but also in improved findings in carbohydrate metabolism compensation. Effectiveness: optimization of achieving carbohydrate metabolism satisfactory compensation and prevention of diabetic complications formation. Sphere of application: endocrinology, pediatrics.

Індекс УДК: 616.43; 616-008.9; 616.39, 616-037:616.379-008.64-053.5/.6-084

Коди тематичних рубрик: 76.29.37

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Філіпова Неоніла Василівна

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

IX. Бібліографічний опис

1. Будрейко О.А., Філіпова Н.В., Чумак С.О./ Физическое и половое развитие мальчиков, больных сахарным диабетом в сочетании с тиреопатиями// Фізіологія та патологія становлення чоловічої статеві системи: Тези доп.наук. симпозиума. - Харків, 2002. - С.15-20. Філіпова Н.В., Будрейко О.А., Ковальова В.І./ Роль генетичних факторів у формуванні діабетичних ускладнень у дітей та підлітків// Патогенетичні аспекти фармакотерапії ендокринних захворювань: Перші Данілевські читання. - Харків, 2002. - С.116. 2. Михайлова Е.А. Использование эглонила в лечении психосоматических расстройств у подростков, страдающих сахарным диабетом// Ліки України. - 2002. - № 2. - С. 24-26. 3. Чумак С.А., Филиппова Н.В./ Применение (-липоевой кислоты (эспа-липон) при эндокринной патологии у детей и подростков// Актуальные проблемы эндокринологии. - Харьков, 2002. - С.81-83. 4. Частота тиреоїдної патології у дітей та підлітків, хворих на цукровий діабет/ Н.В.Філіпова, О.А. Будрейко, Л.Д. Нікітіна, С.О.Чумак, А.Р. Волкова// Вісн. Вінницького держ. мед.ун-ту. - 2003. - № 1-2. - С.392. 5. Клінічна характеристика перебігу цукрового діабету в поєднанні з тиреопатіями у дітей та підлітків/ Н.В. Філіпова, О.А. Будрейко, Л.Д. Нікітіна, С.О. Чумак// Сучасні напрямки розвитку ендокринології: Другі Данілевські читання. - Харків, 2003. - С.204. 6. Тиреопатії при цукровому діабеті у дітей та підлітків: особливості клінічного перебігу та обґрунтування медичної реабілітації/ Н.В.Філіпова, О.А. Будрейко, Л.Д. Нікітіна, С.О.Чумак, Н.Б.Колодяжная, О.И. Юдченко// Мед. реабилитация. - 2003. - Вып. 8. - С.153-156. 7. Вплив тиреоїдної патології на формування тяжкого перебігу цукрового діабету у дітей і підлітків та попередження інвалідизації/ Н.В.Філіпова, О.А. Будрейко, Л.П. Левчук, Л.Д. Нікітіна, С.О.Чумак// Вісн. Вінницького держ. мед.ун-ту. - 2003. - №2/2 - С. 835-836. 8. Функциональное состояние щитовидной железы у детей и подростков, больных сахарным диабетом/ Н.В.Филиппова, Е.А. Будрейко Л.Д. Нікітіна, Л.П. Левчук, С.А.Чумак// Актуальные проблемы и направления развития педиатрии на

современном этапе: Матеріали з'їзду педіатрів України. - К., 2003.- С. 128. 9.Иммунный статус детей и подростков, больных сахарным диабетом в зависимости от наличия тиреопатий/ Н.В.Филиппова, Е.А. Будрейко, Шляхова Н.В., С.А.Чумак// Современные технологии в педиатрии и детской хирургии: Материалы II Рос. Конгр.; Клиническая иммунология в педиатрии и детской хирургии: Материалы Всерос. науч.-практ. конф. - М., 2003.- С. 323. 10.Гормонально-метаболические особенности течения сахарного диабета I типа в сочетании с тиреопатиями у детей та підлітків/ О.А.Будрейко, Н.В.Філіпова, Л.Д.Нікітіна, С.О.Чумак// Сучасні проблеми ендокринологічної допомоги дітям: Матеріали наук.-практ. конф. - Харків, 2003. - С.40. 11.Будрейко О.А., Шляхова Н.В., Левчук Л.П./ Імунологічна характеристика цукрового діабету в поєднанні з тиреопатіями у дітей та підлітків// Сучасні проблеми ендокринологічної допомоги дітям: Матеріали наук.-практ. конф. - Харків, 2003. - С. 42. 12.Будрейко О.А., Череватова С.Х., Бондаренко В.А/ Радіоімунне визначення інсулінемії у дітей та підлітків, хворих на цукровий діабет// Укр. радіологічний журнал - 2003. - № 4. - С. 32-33. 13.Філіпова Н.В., Михалова Е.А., Будрейко О.А./ Спосіб прогнозування психоневрологічних ускладнень у дітей та підлітків, хворих на цукровий діабет// Інф. бюлетень (Додаток до "Журналу Академії медичних наук України"). - 2003. - Вип. 17-18. - С. 38. 14.Михайлова Е.А. Спосіб лікування емоційних порушень у дітей і підлітків, хворих на цукровий діабет// Інф. бюлетень (Додаток до "Журналу Академії медичних наук України"). - 2003. - Вип. 17-18. - С. 38. 15.О.А. Будрейко, С.Х. Череватова. Радіоімунне визначення антитіл до антигенів (-клітин та інсуліну у дітей, хворих на цукровий діабет// Укр. радіологічний журнал. - 2004. - № 4. - С. 16.О.А. Будрейко. Тиреопатії у дітей та підлітків, хворих на цукровий діабет, в умовах помірного йододефіциту// Вісник Вінницького державного мед.університету, 2004 17.Нейроімунноендокринна характеристика дифузного нетоксичного зоба у дітей та підлітків, хворих на цукровий діабет/ Н.В. Філіпова, О.А. Будрейко, Е.А. Михайлова, Н. В. Шляхова// Вісник Запорізької медичної академії післядипломної освіти. - 2004. 18.О.А. Будрейко. Тиреопатії у дітей та підлітків, хворих на цукровий діабет, обґрунтування підходів до їх лікування// Сучасна педіатрія. - 2004. - №3(4). - С.105-108. 19.Сахарный диабет у детей раннего возраста. Нейропсихологический аспект проблемы/Михайлова Э.А., Будрейко Е.А., Локошко Д.В// Укр. вісник психоневрології. - 2004. - Т.12, Вип. 3. - С. 84-87. 20.Клинико-психопатологические особенности сахарного диабета у детей в возрасте от 2 до 7 лет/ Михайлова Э.А., Будрейко Е.А., Локошко Д.В.// Актуальні проблеми ендокринології дітей та підлітків. - Харків, 2004. - С. 62 21.Клинико-генеалогические и иммуногенетические особенности у детей и подростков, больных сахарным диабетом в сочетании с тиреоидной патологией/ Ковалева В.И., Багацкая Н.В., Будрейко Е.А.// Актуальні проблеми ендокринології дітей та підлітків. - Харків, 2004. - С. 35. 22.Особенности лечения детей, больных сахарным диабетом в сочетании с тиреопатиями/ Будрейко Е.А., Филиппова Н.В., Чумак С.А., Курбацкая Т.П.// Актуальні проблеми ендокринології дітей та підлітків. - Харків, 2004. - С. 14. 23.Сахарный диабет и его осложнения у детей и подростков/ Филиппова Н.В., Будрейко Е.А., Никитина Л.Д., Чумак С.А., Михайлова Э.А., Недзвецкая О.В. - Харьков, 2004. - 120 с. 24.Михайлова Е.А., Локошко Д.В./ Алгоритм обстеження дітей та підлітків, хворих на цукровий діабет, з метою визначення у них неврологічних та психічних розладів// // Інф. бюлетень (Додаток до "Журналу Академії медичних наук України"). - 2004. - Вип. 19. - С. 51. 25.Михайлова Е.А., Беляева О.Е./ Спосіб проєктивної діагностики внутрішньої картини хвороби у дітей, хворих на цукровий діабет// Інф. бюлетень (Додаток до "Журналу Академії медичних наук України"). - 2004. - Вип. 19. - С. 51. 26.Михайлова Е.А. Спосіб профілактики психічних розладів у дітей, хворих на цукровий діабет// Інф. бюлетень (Додаток до "Журналу Академії медичних наук України"). - 2004. - Вип. 19. - С. 52. 27.Скринінг тиреопатій у дітей, хворих на цукровий діабет (Інф. лист)/ Філіпова Н.В., Будрейко О.А., Нікітіна Л.Д., Чумак С.О. - Укрмедпатінформ. - 2004. - №137.5490

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Коренев Микола Михайлович

д. мед. н.

Перелік осіб-виконавців

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Телефон

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

